

DSUK

Globalisering, fokus og udlandskirkernes opgave

*Redigeret referat af konferencen på Christiansborg
onsdag den 13. oktober 2010*

DSUKs næstformand,
Hans Skov Christensen,
på talerstolen.

Derfor blev konferencen afholdt

Konferencen blev planlagt i et samarbejde med Per Bisgaard og Karen Klint, kirkeordførere for henholdsvis Socialdemokraterne og Venstre, og DSUK.

Inspiration til konferencen kom fra møder med forskellige folketingsmedlemmer, blandt andre Kim Andersen, der er formand for Sydslesvigudvalget, tidligere Seksmandsudvalget.

Fremadrettet indhold

Indholdet af konferencen er fremadrettet: *Globalisering, fokus og udlandskirkernes opgave.*

Programmet blev opdelt i to runder:

1. En vinkel udefra: Sømands- og udlandskirkernes arbejde og betydning set fra forskellige vinkler: Erhvervslivet med HSC, DI, fra Danmarks Rederiforenings side, det vil sige fra Det blå Danmark og fra brugerside.

2. En vinkel indefra: Fra sømands- og udlandskirkernes egne medarbejdere og med fokus på særlige områder, som har betydning for de fremtidige udfordringer.

Bredden var til stede

Konferencen var tænkt som en mulighed for at samle – i hvert fald nogle af - de vigtige medspillere og interessenter:

- politikere,
- erhvervsfolk, – fra søfart og andre erhverv,
- brugere af kirkerne,
- fondsrepræsentanter,
- offentlige myndigheder
- kirkefolk

Det lykkedes ikke i så høj grad, men afgørende var, at der kom rigtig gode bud og input til den videre drøftelse af sømands-

og udlandskirkernes fremtid – men også med klar understregning af, at der mangler midler til at realisere de nævnte behov og udfordringer.

Det var særdeles positivt at kunne samle en bredere kreds om udlandskirkernes arbejde - både offentlige og private interessenter - om muligheder og udfordringer for DSUK.

Der kom adskillige bud på og inspiration til at fokusere og udvikle DSUKs arbejde – hjemme og ude.

Der var en klar opbakning til den folkekirkelige forpligtelse til at følge danskerne med ud i verden i en globaliseret tid. Og der blev også formuleret et behov for at tilvejebringe den nødvendige finansiering – her dog knapt så konkret.

> Anne Lindhardt, cand. med., psykiater, Rigshospitalet, talte om DSUK-kirkernes store betydning ved store katastrofer i udlandet.

> Fra venstre ses pastor Per Melhof, Bruxelles, medlem af Folketinget for Venstre Flemming Damgaard Larsen og Søren Philip Sørensen, direktør i Handelsflådens Velfærdsråd.

Konference satte et markant fokus på betydningen af DSUKs arbejde

Onsdag den 13. oktober afholdt DSUK en stor konference om det fremtidige arbejde. Det skete på Christiansborg med deltagelse af en lang række erhvervsledere, kirkefolk og politikere.

Tekst og fotos
Bo Nygaard Larsen

> Et indtryk fra den afsluttende debat. Fra venstre ses kirkeordfører Karen Klint (S), professor Margit Warburg og kirkeordfører Per Bisgaard (V).

Optimismen var bestemt til at få øje på, da omkring 50 kirkefolk, erhvervsledere og politikere onsdag den 13. oktober på Christiansborg satte hinanden stævne til DSUKs konference om globalisering, fokus og udlandskirkernes opgave.

Den forandrede verden var også et emne, og DSUKs nyvalgte næstformand, administrerende direktør i DI, Hans Skov Christensen, redegjorde for de overordnede præmisser for DSUKs arbejde.

„Vi har været vant til at se Europa som midten af verden, men nu sker væksten i Asien og Sydamerika. Det kan vi se som en advarsel eller en mulighed. Jeg ser det som en mulighed og konstaterer, at danske virksomheder får flere udstationerede på korttidskontrakter,” sagde han.

Med andre ord flytter danskerne mere ud og rundt i verden, og derfor er der behov for hele tiden at se på den kirkelige

betjening. Det slog Peter Skov Jakobsen, biskop over Københavns Stift, fast.

„Vi har en forpligtelse til som kirke at være lige præcis dér, hvor folket er. Det vil sige, at hvor der er en større koloni af danskere, skal vi være,” sagde han.

Fokus på skattereglerne

Med flere udstationerede på korte kontrakter, er der flere, der fortsat betaler deres indkomstskat i Danmark. Men er de medlemmer af folkekirken, går kirkeskatten ikke til folkekirken, men direkte i statskassen. I 2008 drejede det sig om cirka 16 millioner kroner.

Fra politisk side var der lydhørhed over for problemet. Karen Klint, kirkeordfører for Socialdemokraterne, ville være med til at se på alternative løsningsmodeller, mens Per Bisgaard, kirkeordfører for Venstre, kom med et konkret løfte om at få forholdene bragt i orden.

„Jeg tager problemet med mig hjem. Naturligvis er økonomien begrænset, men på den anden side er det afgørende, at kirkeskatten går til det formål, den er tænkt til,” sagde Per Bisgaard.

En stor indsats for de unge

DSUK er en organisation, der favner bredt. Det gælder også de unge. På KFUK i London har forstander Palle Pedersen tæt kontakt med mange af de unge danskere, der hvert år kommer til den engelske hovedstad.

„Vi er et godt samlingssted for de unge. Vi er der, når de har problemer, og når de har brug for en skulder at græde ud ved,” sagde Palle Pedersen og fortsatte:

„Jeg vil opfordre til, at man andre steder i verden vil satse på at udbygge og udvikle ungdomsarbejdet i udlandskirkerne. Her i London gør vi en forskel, og det vil man også kunne gøre andre steder”.

Tidligere ambassadør Vibeke Rovsing Lauritzen:

„Vi har alle brug for et ståsted i livet”

> Tidligere ambassadør, nu chef for Eksportrådet under Udenrigsministeriet, Vibeke Rovsing Lauritzen.

Kirken er der, også selvom du har forladt den. Sådan var essensen af det oplæg, som Vibeke Rovsing Lauritzen, tidligere ambassadør, nu chef for Eksportrådet under Udenrigsministeriet holdt på konferencen.

Da hun i 2007 blev Danmarks ambassadør i Singapore, skulle hun samtidig indtræde i kirkerådet ved Den danske Sømandskirke. Og det var en lidt underlig fornemmelse for hende, der åbenhjertigt fortalte om sin ungdoms udmeldelse af folkekirken.

„Vi har alle behov for et

ståsted i livet – en forankring, der fortæller os, hvad der er rigtigt eller forkert, godt eller dårligt, tilladeligt eller forbudt. Det forhindrer, at vi begynder at 'flyde' med negative konsekvenser for vores daglige adfærd,” sagde hun og fortsatte:

„Langt de fleste mennesker ønsker ikke blot at gøre noget for sig selv – egoismen har en plads hos os alle sammen, kunsten er at kontrollere den og holde den nede – men også for andre og det samfund, som vi lever i. Det gør os til mennesker med ro i sindet og

i balance. Disse egenskaber gør os til gode borgere om end ikke nødvendigvis til bedsteborgere, hvad der ellers er ønskeligt. For danskere i Singapore spiller sømandskirken den helt afgørende rolle i den forankring”.

Fortsat sømandskirke

Sømandskirkerne verden over har de senere gennemgået store forandringer. Skibene anløber nye havne, og i dag de lægger som regel til kaj langt fra kirken.

„Kirken vil fortsat være en sømandskirke, men det er en

kirke og forsamlingshus for alle danskere bosat eller besøgende i Singapore,” sagde Vibeke Rovsing Lauritzen og citerede Heine Askaer-Jensen, formand for kirkerådet i Singapore

„I princippet var det søfolkene. Men samfundene og verden har ændret sig. Globaliseringen har trukket sine spor. Verden er blevet større. Den er blevet bredere og dybere. Vi danskere er ikke længere isolerede i det fremmede. Søfolkene er ikke væk i mange år, men kan komme hjem til deres fædreland med kort varsel.”

Fokus på de besværlige regler for kirkeskatten

Danskere, der er bosat i udlandet og betaler indkomstskat i Danmark, må se deres kirkeskat gå i statskassen. Medmindre SKAT godkender, at kirkeskatten kan overføres til den kirke, de tilhører. Inden det sker, kan den pågældende imidlertid være flyttet tilbage til Danmark, og dermed går kirken i udlandet glip af en fast indtægt.

De forhold orienterede pastor Per Melhof, Bruxelles, om i sit indlæg.

„Muligheden for overførsel af kirkeskat er bøvet og bureaukratisk. Skulle man opfinde et system i dag, ville man aldrig vælge en struktur som den nuværende. Udstationerede beholder rettigheder i Danmark og betaler fortsat skat i Danmark. De forventer derfor også at kunne bruge de centralt kirkelige behov, når de kommer til Bruxelles,” sagde Per Melhof.

„Udstationerede danskere betaler årligt 16,7 millioner kroner i kirkeskat – men midlerne havner i statskassen – og altså ikke i de kirkelige kasser. De 300 udstationerede danskere i Bruxelles betaler alene 1,5 millioner kroner, og de penge vil vi gerne have del i,” sagde han.

> Peter Bjerregaard på talerstolen.

Medsejlende præster vil være en del af fremtiden

Der er fortsat et stort behov for DSUKs arbejde for de søfarende. Men tiderne har ændret sig, og derfor er der grund til at se på, hvordan arbejdet kan tilrettelægges i fremtiden.

„Danske søfolk er ikke en enestående race. Der er flere tusinde af dem”. Sådan sagde Peter Bjerregaard, administrerende direktør i Danmarks Rederiforening, da han på DSUKs konference på Christiansborg skulle give en aktuel analyse af søfartens status. Dermed punkterede han også myten om, at Danmark som søfartsnation mere lever i fortiden end i nutiden.

Af samme grund slog han fast, at der også fremover er et stort behov for sømandskirker, selvom behovene er blevet ændret gennem årene.

„Havnene har så strikse sikkerhedsregler, at det er blevet mere besværligt også for en præst at komme ombord på skibene. Samtidig er skibene kortere tid i havn, de søfarende er ombord på skibene i kortere tid, og når de er i havn, har de ikke tid til at besøge sømandskirken, som måske ligger langt væk. Det gør, at vi må se på sømandspræstens rolle på en ny måde,” sagde Peter Bjerregaard og fortsatte:

„De søfarende efterspørger både kirkelige ydelser og velfærdsydelser, men der er ingen tvivl om, at det i det daglige er velfærdsydelserne, der er vigtigst. Det handler om konkrete ting som at få leveret bøger og aviser”.

Det betyder imidlertid ikke, at kirken ikke har en betydning. Peter Bjerregaard slog fast, at der er en lang række områder, som kun kirken kan dække.

„Det gælder den personlige samtale i forbindelse med skilsmisse, sygdom og dødsfald. Her kan skibets øvrige besætning ikke bruges som samtalepartner, og derfor er der brug for en præst. Men når man er på havet og har langt til havn, kan det være svært. Derfor tror jeg, at vi vil se en fremtid med medsejlende præster og en større brug af IT-kommunikation, så man kan føre en videosamtale med en præst,” sagde Peter Bjerregaard.

Palle Pedersen, formand på KFUK i London:

DSUKs ungdomsarbejde er en stor succes

DSUKs ungdomsarbejde er en succes. Det har stor vigtighed.

Sådan sagde Palle Pedersen, formand på KFUK, eller blot K, i London, da han i sit indlæg præsenterede sit arbejde blandt de mange unge danskere, der hvert år kommer til den engelske hovedstad.

„De unge kommer af sig selv. Som studerende, rygsækrejsende eller au pair har man brug for et netværk, ikke blot i cyberspace, men også dér, hvor de unge rejser hen,” sagde han og pegede på K som et eksempel til efterfølgelse i andre byer:

„K i London er samlingssted for de cirka 100 piger, der til stadighed opholder sig i London. Vi formidler omkring 35 au pair-stillinger hvert år, og KFUK er et hostel med 22.000 overnatninger fordelt på cirka 700 personer pr. år. Hvis ikke K havde været der, havde de unge måske ikke fået lov til at rejse ud. KFUK er et sikkerhedsnet for de unge, der rejser af sted.

Af de otte fuldtidsansatte på KFUK er det kun 70 procent af Palle Pedersens løn, der betales fra Danmark. Resten skal finansieres lokalt. Derfor er hans vigtigste job er fundraising.

> Palle Pedersen, KFUK i London.

Derfor efterlyste Palle Pedersen flere midler, så DSUK fremover kan styrke indsatsen over for unge, der rejser ud.

„Vi bør have en ungdomskonsulent med base i Danmark, som kan orientere de unge inden de rejser ud. Vi skal finde flere penge til udbygning af det ungdomsarbejde, som allerede foregår på kirkerne rundt i verden. Og der er behov for at oprette yderligere tre-fire ungdomsrådgiver stillinger rundt i verden, men det skal være fleksible stillinger, så vi hele tiden kan være der, hvor de unge er,” sagde Palle Pedersen.

Opsamling fra konferencen

Karen Klint, Socialdemokraterne

Der er nævnt flere vigtige ting i dag. Der er troen, der er velfærdstjenesten, der er forsamlingshuset. Dåb, konfirmation, vielse og begravelse.

Hans Skov Christensen nævnte at Europa er et „museum“ for resten af verden. Er kirken også på vej til at blive et museum.

DSUK repræsenterer en tryk ramme. Kirken skal ikke kun være vidende, den skal også være hurtig.

To nye veje at styrke finansiering: Gøre det pligtigt for danske menighedsråd at bidrage til DSUK og/eller pålægge danske au pair-værtsfamilier en afgift.

Danske søfolk er ikke en uddøende race, men det er godt, hvis præsten kan lidt mere end dansk. De danske mentale værdier som fordomsfrihed og tolerance er noget af det DSUK tager med sig. Kirken spiller en rolle i en verden, hvor man ikke ved, hvornår krisen rammer.

Per Bisgaard, Venstre

Jeg glæder sig over at kunne bidrage ved min juvidenhed. Jeg er ret ny i Folketinget og ny i Kirkeudvalget. Jeg har derfor været den, der har stillet de dumme spørgsmål, blandt andet om, hvad de fire bogstaver „DSUK“ stod for.

Gennem de to år har der været praksisundervisning ved besøg i flere kirker. Politikerne ved godt, hvad det handler om.

Jeg tager proceduren omkring kirkeskatten med mig herfra i dag. Det er noget af det, vi skal gøre bedre. I gør det godt – jeg har ingen penge med, men det betyder ikke, at man ikke må prioritere og omfordele.

A.O. Andersen, formand, DSUK

En har sagt, at det var godt, at DSUK har bragt interessenterne sammen. Ambassader og konsulaterne bruger også kirkerne. Vi mangler seks halve præstestillinger i Europa, en hel stilling i Kina, penge til udvikling af ungdomsarbejdet. Mere end 30.000 danskere bor i dag i Skåne. Hvem har det kirkelige ansvar for dem? Københavns Stift, Svenska Kyrkan eller DSUK? Vi har i hvert fald ikke pengene.

Fra Det blå Danmark kunne vi ønske blot lidt til drift. Fra det øvrige erhvervsliv kunne vi ønske en støtte, som den vi får fra Det blå Danmark.

Generel opfølgning

Som opfølgning på konferencens indlæg vil vi arbejde på følgende:

1. Fokus på samarbejde med de øvrige nordiske kirker. Evt. i betjeningen af søfolkene, - men også en mere generel drøftelse af disse muligheder.
2. Udsendelse af materiale til søfolk i samarbejde med Danmarks Rederiforening. Efter konferencen står det klart, at professor Margit Warburg gerne deltager i dette arbejde.
3. Udvikling af konceptet „Sailing Chaplains“. Der ligger materiale til høring klar – så det skal der gøres noget ved.
4. Opfølgning i forhold til politikere med hensyn til overførsel af kirkeskat.
5. Information om konferencen: NYT, rapport på hjemmesiden og kan udsendes.
6. Arbejde for at alle danske menighedsråd bliver medlemmer af DSUK.